

Termen en begrippen

Informatiebeheer

Deze termen zijn de afgelopen 2 maanden toegevoegd of gewijzigd

Van   **april 2024 tot en met juni 2024**

Een verzameling termen in de vorm van een woordenboek (dictionary) met verwijzing naar andere termen in de vorm van een thesaurus.

Centraal staat het thema informatiebeheer, een vertaling van records management. De samengestelde term Informatie- en archiefmanagement (IAM) komt ook wel voor.

De termen zijn afkomstig uit verschillende bronnen.

Er zijn geen speciale voorkeurstermen. Daarom kunnen per term meerdere gelijksoortige omschrijvingen voorkomen. Het is ook mogelijk dat de omschrijvingen onderling (soms behoorlijk) afwijken.

De datum van de afdruk is gelijk aan de versiedatum.

Samenstelling: Rienk Jonker

Voor meer informatie of vragen en opmerkingen neem dan per e-mail contact met mij op.

E-mail adres: RienkJonker@gmail.com

Activity

- ~ The major tasks performed by an organization to accomplish each of its functions. An activity should be based on a cohesive grouping of transactions producing a singular outcome.

Herkomst (nr. + titel):

Domein term

<i>In</i>	<i>8886 - NEN-ISO 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement</i>	blz. 12 Table 2 - Entity class: Business (including records business)	Metadata
	<i>8743 - NPR-ISO/TS 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement</i>	blz. 13 Table 2 - Entity class: Business (including records business)	Metadata

Bevat: *Compose; Study; Transaction.*

Engere term: *Automated activity; Business activity; Dummy activity; Forensic Analysis Activity; Hyperactivity; Manual activity; Non-automated activity; Scheduled activity; Workflow activity.*

Onderdeel van: *Behavioral modelling; Function.*

Zie ook: *Business classification scheme; Operation; Process; Zaak.*

Synoniem: *Activiteit.*

Archief

- ~ Archiefstuk(ken), bedoeld voor permanente bewaring en gebruik

OPMERKING 1

Archieven kunnen plaatsen zijn waar archiefmateriaal wordt bewaard en beschikbaar gesteld voor raadpleging. Dan wordt ook gesproken van archiefdepot.

OPMERKING 2

Archieven kunnen organisaties, agentschappen of programma's zijn, belast met verantwoordelijkheid voor selectie, acquisitie, bewaring en beschikbaar stelling van archieven. Dan wordt soms gesproken van archiefagentschap, archiefinstelling of archiefprogramma

Herkomst (nr. + titel):

Domein term

<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz 31 par 3.1.1	Informatiebeheer
-----------	--	------------------	------------------

Archief

Bevat: *Afgesloten archiefdeel; Archiefafdeling; Archiefbescheiden; Archiefbestanddeel; Archiefblok; Archiefstuk; Bedrijfsinformatie; Datawarehouse; Depositum; Documentaire informatie; Registratuur.*

Zoals: *Administratie.*

Is / is een: *Collectie; Cultureel kapitaalgoed; Economisch kapitaalgoed; Procesobject; Semantic capital; Semantisch kapitaalgoed.*

Is niet: *Documentenbibliotheek.*

Engere term: *Afgesloten archief; Bedrijfsarchief; Centraal archief; Cliëntenarchief; Concernarchief; Deelarchief; Departementaal archief; Dienstarchief; Dynamisch archief; E-mail-archief; Familiearchief; Filmarchief; Fotoarchief; Gedeponerd archief; Gedrukt archief; Geheim archief; Huisarchief; Kabinetsarchief; Knipselarchief; Krantenarchief; Medisch archief; Ministerieel archief; Museumarchief; Nationaal archief; Notarieel archief; Open archief; Openbaar archief; Overgebracht archief; Overheidsarchief; Patiëntenarchief; Persoonlijk archief; Politiearchief; Provinciaal archief; Regionaal archief; Schaduwararchief; Schoolarchief; Semi-statisch archief; Softwarearchief; Sportarchief; Stadsarchief; Statisch archief; Stedelijk archief; Stichtingsarchief; Stichtingsarchief; Verenigingsarchief; Virtueel archief; Webarchief; Werkarchief; Woordarchief; Ziekenhuisarchief.*

Zie ook: *Administratieve documentatie; Archiefbeherende instelling; Archiefbewaarplaats; Archiefdienst; Archiefsysteem; Archival bond; Archival fonds; Archives; Bronnen; Cultureel erfgoed; Datadomein; Fonds; Informatiehuishouding; Informatie-infrastructuur; Information management compliance; Legacydatabase; Orde; Overheidsdocumentatie; Overheidsinformatie; Procesgebonden informatie; Record group; Record Keeping System; Records management compliance.*

Synoniem: *Archiv; Archive.*

Archiefstuk

~ Informatie aangemaakt, ontvangen en onderhouden als bewijs en als een bedrijfsmiddel door een organisatie of persoon, bij het vervullen van wettelijke verplichtingen bij het uitvoeren van taken

OPMERKING 1

Bewerking van NEN-ISO 15489-1:2001, definitie 3.15.

OPMERKING 2

De term 'bewijs' is niet beperkt tot de juridische betekenis (zie 3.1.5).

OPMERKING 3

Dit is van toepassing op informatie in elk medium, vorm of formaat.

Herkomst (nr. + titel):

In 10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen

blz. 32 par.3.1.7

Domein term

Informatiebeheer

Archiefstuk

- Antoniem: *Non-Archiefstuk.*
- Bredere term: *Stuk.*
- Bevat: *Document; Inhoud; Kwaliteitsrecords; Okselstuk; Ontwikkelingsstadium; Uiterlijke vorm; Vorm.*
- Is / is een: *Dataobject; Persistente representatie.*
- Engere term: *Afgedwaald archiefstuk; Digitaal archiefstuk; Dynamisch archiefstuk; Elektronisch archiefstuk; Essentieel archiefstuk; Gewaarmerkt archiefstuk; Non-Archiefstuk; Opgenomen archiefstuk; Permanent archiefstuk; Samengesteld archiefstuk; Wezenlijk archiefstuk.*
- Onderdeel van: *Archief; Archiefbestanddeel; Archiefblok.*
- Is eigenschap van: *Informatie.*
- Zie ook: *Akte; Archivistische eenheid; Bron; Charter; Procesgebonden informatie; Recorded transaction; Zoekstuk.*
- Is enkelvoud van: *Archiefstukken.*
- Synoniem: *Archival document; Informatie-element; Managed record; Record.*
- In plaats van: *Archiefbescheid; Archiefbescheiden; Archiefdocument; Archiefobject.*

Bedrijfsmiddel

~ Alles wat waarde heeft voor de organisatie

OPMERKING

Er zijn vele soorten bedrijfsmiddelen, zoals:

- a) informatie,
- b) software, zoals een computerprogramma,
- c) fysiek, zoals een computer,
- d) diensten,
- e) mensen en hun eigenschappen, vaardigheden en ervaring en
- f) immateriële zaken, zoals reputatie en imago

Herkomst (nr. + titel):

			Domein term
<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz. 31 par 3.1.2	Informatiebeheer
<i>Zie ook</i>	<i>9393 - NEN-ISO/IEC 27002 (nl) - Informatietechnologie - Beveiligingstechnieken - Code voor informatiebeveiliging</i>	blz 10 par 2.1	Informatiebeheer

Bredere term: *Middel*.

Informatie- en archiefclassificatie

- ~ Managementbeleidsterrein verantwoordelijk voor de efficiënte en systematische beheersing van het opmaken, ontvangen, onderhoud, gebruik en de schoning van archiefstukken, inclusief de processen voor het vastleggen en onderhouden van bewijs van en informatie over bedrijfsactiviteiten en transacties in de vorm van archiefstukken

OPMERKING

Ook wel archiefbeheer genoemd.

Herkomst (nr. + titel):			Domein term
<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz 35 par. 3.4.3	Informatiebeheer
<i>Zie ook</i>	<i>4499 - Nederlandse Norm NEN-ISO 15489-1(nl)</i>	par 3,16 Termen en begrippen	Informatiebeheer

Afgekort met: *IAC*.

Bredere term: *Classificatie*.

Bevat: *BIV-Classificatie*.

Onderdeel van: *IB Impact assessment; Informatie- en archiefmanagement*.

Zie ook: *BIV*.

Informatie- en archiefsysteem

- ~ Informatiesysteem dat archiefstukken opneemt, beheert en beschikbaar stelt door de tijd heen

OPMERKING

Aangepast uit NEN-ISO 15489-1:2001, definitie 3.17.

Herkomst (nr. + titel):			Domein term
<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz 35 par 3.4.4.	Informatiebeheer
<i>Niet helemaal hetzelfde in</i>	<i>4499 - Nederlandse Norm NEN-ISO 15489-1(nl)</i>	par 3.17 Termen en begrippen	Informatiebeheer

Is / is een: *Archiefsysteem; Informatiesysteem*.

Managementsysteem

- ~ Aantal gerelateerde of op elkaar inwerkende onderdelen van een organisatie om beleid en doelen vast te stellen en processen om die doelen te bereiken

OPMERKING 1

Een managementsysteem kan gericht zijn op een enkele of meerdere disciplines.

OPMERKING 2

De systeemonderdelen omvatten de organisatiestructuur, rollen en verantwoordelijkheden, planning, uitvoering, enz.

OPMERKING 3

Het toepassingsgebied van een managementsysteem kan de gehele organisatie, specifieke en geïdentificeerde functies van de organisatie of een of meer functies van een groep organisaties omvatten.

Herkomst (nr. + titel):

<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz 34 par. 3.4.1	Domein term Informatiebeheer
-----------	--	-------------------	---------------------------------

Bredere term: *Systeem.*

Engere term: *Kwaliteitsmanagementsysteem; Managementsysteem voor archivering; Wachtrijmanagementsysteem.*

Managementsysteem voor archivering

- ~ Managementsysteem om een organisatie te sturen en te beheersen met betrekking tot archivering

Herkomst (nr. + titel):

<i>In</i>	<i>10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen</i>	blz 34 par.3.4.2	Domein term Informatiebeheer
-----------	--	------------------	---------------------------------

Afgekort met: *MSA.*

Bredere term: *Managementsysteem.*

Synoniem: *Management System for Records.*

Process

~ The major tasks performed by an organization to accomplish each of its functions. A process should be based on a cohesive grouping of transactions producing a singular outcome.

Herkomst (nr. + titel):

			Domein term
<i>In</i>	8886 - NEN-ISO 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement	blz. 12 Table 2 - Entity class: Business (including records business)	Metadata
	8743 - NPR-ISO/TS 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement	blz. 13 Table 2 - Entity class: Business (including records business)	Metadata

Bevat: *Information-as-process; Transaction.*

Zoals: *Intelligence cycle; Issue coding; Mechanism; PRINCE2 process; Quality control; Rolling collection; Rolling ingestion; Rolling production; Self collection.*

Is / is een: *Perdurant.*

Engere term: *Business process; Decision-making process; Disposal process; Disposition process; E-discovery process; Export process; Imaging process; Learning process; OSINT process; Pre-trial process; Primary process; PRINCE2 process; Proprietary process; Sampling process; Statistical process; Sub process; Work process.*

Onderdeel van: *Aggregate of processes; Function; System.*

Zie ook: *Activity; Workflow.*

Synoniem: *Proces.*

Stochastic parrot

- ~ A metaphor to describe the theory that large language models, though able to generate plausible language, do not understand the meaning of the language they process.

Herkomst (nr. + titel):

In 10778 - *On the Dangers of Stochastic Parrots: Can Language Models Be Too Big?*

Domein term

(generiek)

Is / is een: *Metaphor.*

Zie ook: *Artificial intelligence; Large language model; Machine learning.*

Synoniem: *Stochastische papagaai.*

Subsidie

- ~ De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Herkomst (nr. + titel):

In 1510 - *Wet van 4 juni 1992, houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht)* art. 4.21

Domein term

Recht

Onderdeel van: *Beschikking.*

Systeem

- ~ Geheel van samenhangende of elkaar beïnvloedende elementen

Herkomst (nr. + titel):

In 10751 - *NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen* blz 35 par 3.4.5

Domein term

(generiek)

Bevat: *Proces.*

Zoals: *Artificiële Intelligentie; Stelsel.*

Engere term: *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; Bedrijfsysteem; Bevestigingssysteem; Bronsysteem; Codeersysteem; Communicatiesysteem; Complex systeem; Coördinaatreferentiesysteem; Coördinaatsysteem; Coördinatiesysteem; Duaal systeem; Ecosysteem; Fichedoorschrijfsysteem; Geautomatiseerd archievenoverzichtsysteem; Geautomatiseerd systeem; Informatiesysteem; Kaartsysteem; Klantgeleidingssysteem; Managementsysteem; Multi user systeem; Multitasking systeem; Naamgevingssysteem; Navigatiesysteem; Referentiesysteem; Virtueel systeem; Zoeksysteem.*

Zie ook: *Systeendenken; Systematiek; Taxonomie.*

Is enkelvoud van: *Systemen.*

Synoniem: *System; Système; σύστημα.*

Terugvaldocument

~ Door een daartoe geautoriseerde autoriteit vastgesteld document dat een samenstel van regels, afspraken en normen danwel een verslag bevat waarop partijen in geval van te maken afspraken, toetsing, onenigheid of twijfel op kunnen terugvallen.

- Een dergelijk document kan ook een referentiedocument zijn.

Herkomst (nr. + titel):

In 876 - Reference Manager
Vervangt 10394 - Nota informatiebeheer

Domein term

Informatiebeheer
 Informatiebeheer

Hier ontbrak nog
 het woord verslag

Bredere term: *Document*.

Zie ook: *Rapportage; Referentiedocument; Referentiekader; Verslag; Wet*.

Topmanagement

~ Persoon of groep mensen die een organisatie op het hoogste niveau aanstuurt en beheerst.

OPMERKING 1

Topmanagement heeft de macht om bevoegdheden te delegeren en middelen beschikbaar te stellen in de organisatie.

OPMERKING 2

Een organisatie kan voor dit doel worden bepaald door te verwijzen naar het toepassingsgebied van de implementatie van een managementsysteem.

Herkomst (nr. + titel):

In 10751 - NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen

blz 32 - 33 par
 3.2.5

Domein term

Informatiebeheer

Bredere term: *Management*.

Transaction sequence

~ A sequence of items, physically or virtually linked, which shows one coherent transaction leading to a specific outcome.

Herkomst (nr. + titel):

In 8886 - NEN-ISO 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement
 8743 - NPR-ISO/TS 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement

blz. 11 Table 1 -
 entity class: records

blz. 12 Table 1 -
 entity class: records

Domein term

Metadata

Metadata

Bredere term: *Sequence*.

Bevat: *Item*.

Onderdeel van: *File; Transaction*.

Zie ook: *Handeling; Product; Zaak*.

Referenties:

- 876 *Reference Manager; Verzameling aantekeningen, samenvattingen, citaten, termen en dergelijke met opgave van de herkomst, tevens bibliografie*
R.S. Jonker
(Database / registratie) © R.S. Jonker, Leeuwarden, 2023. Eigen digitale gegevensverzameling bijgehouden vanaf 1991 (Afgekort met RefMan)
https://web.archive.org/web/20230000000000*/https://labyrinth.rienkjonker.nl
<http://www.labyrinth.rienkjonker.nl>
- 1510 *Wet van 4 juni 1992, houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht); (Awb, Stb. 1993, 690)*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Wet- en regelgeving) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.> versie 19 juli 2005
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005537>
- 4499 *Nederlandse Norm NEN-ISO 15489-1(nl); Informatie en documentatie - Archiefbeheer (ISO 15489-1:2001, IDT)*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2001. ICS 01.140.20, november 2001 Normcommissie 380 046 "Informatie en documentatie"
<http://www.nen.nl>
- 10394 *Nota informatiebeheer; Belangen, principes, uitgangspunten en metagevevensschema*
Rienk Jonker
(Nota) Versie 1 22-aug-2023 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2023. Versie 1 voor het College van B en W, zaaknummer 2023-263037
Vastgesteld door het College 12/12/2023 - A.4.10 (Ibabs 2645)
<https://leeuwarden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/9d002b17-0bf6-4c12-8738-b3c71a08ccf8>
https://www.linkedin.com/posts/rienkjonker_recordsmanagementbydesign-archivingbydesign-activity-7170173249736151040-uHZN?utm_source=share&utm_medium=member_desktop
<file:///e:\OneDrive\Documents\Werk\RM-Checklist\IAM%20Architectuur\IAM%20centraal%20document>
<https://leeuwarden.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/2763372d-ce60-496b-8058-d9fb299dd88a>
- 10751 *NEN-ISO 30301 (nl) Informatie en documentatie - Managementsystemen voor archivering - Eisen*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011. ICS 01.140.20
November 2011
- 10778 *On the Dangers of Stochastic Parrots: Can Language Models Be Too Big?*
Bender en Timnit Gebru, Angelina McMillan-Major, Shmargaret Shmitchell
(Artikel) Published 1-mrt-2021 / Association for Computing Machinery, New York, 2021. ISBN: 978-1-4503-8309-7
FAccT '21: Proceedings of the 2021 ACM Conference on Fairness, Accountability, and Transparency
<https://dl.acm.org/doi/10.1145/3442188.3445922>
<https://dl.acm.org/doi/proceedings/10.1145/3442188>
https://en.wikipedia.org/wiki/Natural_language_processing
https://en.wikipedia.org/wiki/Stochastic_parrot_-_CITEREFLindholmWahlstr%C3%B6mLindstenSch%C3%B6n2022